

LAPORAN AKHIR PENYELIDIKAN
SBK0007-SS-2012

**Memperkasakan Sistem Tadbir Urus Tanah dan
Sumber Asli Kearah Pembasmian Kemiskinan di
Negeri Sabah**

Dr. Gaim James Lunkapis
Dr. Paul Porodong
Dr. Lee Kuok Tiung

Fakulti Kemanusiaan, Seni dan Warisan
Univeraiti Malaysia Sabah

2014

UMS
UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

Abstrak

Karya ini adalah hasil penyelidikan berkenaan sistem tadbir urus tanah dan sumber asli di Sabah dan impaknya terhadap pembangunan ekonomi komuniti Orang Asal yang tinggal di pedalaman Sabah. Lazimnya tanggung jawab untuk melaksanakan sistem pentadbiran tanah dan sumber asli di Sabah adalah di bawah bidang kuasa beberapa jabatan seperti Jabatan Tanah dan Ukur, Jabatan Perhutanan Sabah, Jabatan Perikanan Sabah, Jabatan Taman-Taman Sabah, Jabatan Pertanian dan beberapa agensi teknikal yang lain. Penyelidikan ini telah direkabentuk sebagai satu tinjauan terhadap sistem pelaksanaan sistem tadbir urus tanah dan sumber asli berdasarkan tiga kes berkaitan yang berlaku di Sabah iaitu Kampung Gana, Hutan Simpan Gumantung-Intob dan Ulu Senagang-Mongool Baru. Pendekatan yang digunakan untuk memahami dan menjelaskan isu adalah secara kualitatif dengan menggunakan teknik temu bual mendalam (in-depth interview), fokus group interview dan pemerhatian. Hasil penyelidikan menunjukkan bahawa pelaksanaan sistem tadbir urus tanah dan sumber asli di Sabah masih kurang memuaskan. Berdasarkan kepada tiga kajian kes yang dijalankan, keputusan menunjukkan bahawa pelaksanaan tadbir urus tanah dan sumber asli yang dijalankan oleh agensi-agensi tertentu memberi kesan yang kurang baik dan boleh menjejaskan kehidupan harian penduduk yang terlibat. Diharapkan agar penyelidikan ini dapat menyumbang kepada pementapan sistem tadbir urus tanah dan sumber asli khususnya di Sabah pada masa akan datang.